

Impressie van de zitting van de Raad van State

Jan Asselbers, 16 april 2011

Vrijdagmiddag 14:00 uur. We krijgen bericht dat de zitting een kwartier later begint.

Wij: dat zijn Felix Arons, Jaap Klanderma, Kor Wijngaarden en ik, Janny du Bois van het Watersportverbond en Jan-Willem de Koning voor de Toerzeilers. En twee dames van het Productschap Vis.

Van elk van de klagers krijgt de woordvoerder een kwartier om de standpunten toe te lichten. De tegenpartij ook. Uiteraard wordt er niet veel nieuws gezegd, alles staat immers al op papier.

Drie Staatsraden, terzijde een griffier. De middelste staatsraad is een dame, zij houdt strikt de regie in handen. Na wat formaliteiten branden we los. De dames mogen beginnen. Vervolgens repliek door het ministerie door een heer die we nog niet eerder zagen: mr.ing. H.. Strookman, namens de staatssecretaris van E, L en I. Uiteraard veegde hij alle klachten van tafel. Na enig heen- en weervragen bleek ons dat de staatsraden het dossier goed kenden, beter dan de man van het ministerie. De dames hadden kleurenfoto's meegenomen om de aard en de werkwijze van hun visactiviteiten uit te leggen. Ik kreeg de indruk dat daardoor het perspectief van de Raad van State in hun voordeel kenterde.

Daarna de Watersport. Jan-Willem de Koning legde de nadruk op de onredelijkheid van afsluitingen op grond van voor ons allen nog steeds loze begrippen als "verstoring". De discussie werd erg interessant toen de heer Strookman van het Ministerie probeerde uit te leggen dat Simonszand toch echt afgesloten moest blijven omdat er zeer veel vogels rusten en foerageren omdat het de laatste jaren groter is geworden en een van de staatsraden uit de stukken namens het Ministerie de stelling haalde dat de afsluiting juist nodig is omdat Simonszand de laatste jaren kleiner is geworden...

Janny du Bois en Jan-Willem legden uit dat Simonszand steeds lager wordt en dus bij hoogwater geheel onderloopt. "Niet waar" volgens het ministerie. Jan-Willem citeerde vervolgens een reeks vogeltelgegevens van Sovon over Simonszand. In drie recente jaren liep het aantal telkens met een derde terug. Het ministerie stotterde.

Janny citeerde uit de rapporten van verstoringen van de Waddenunit. Een beklagenswaardig armzalige opsomming van enkele niet gedetailleerd beschreven incidentjes. "Daarop kan je toch geen platen afsluiten?"

Zelf heb ik de contouren belicht van het Wad in de tijd, zoals ons op onze jaarvergadering door de hooggeleerde heren werd ontvouwd: Het Wad bestaat pas 800 jaar, de beesten die er rondscharrelen en zwemmen al 4 miljoen jaar, de mens pas 150.000 jaar. Tot in de jaren '60 joeg men ter bescherming van de visstand op zeehonden, 75 jaar geleden kwam de ontwrichtende afsluitdijk tot stand. "Zegt u mij, wat wil LNV nu eigenlijk beschermen tegen wat?"

Dat antwoord kwam luid en duidelijk: Voor LNV geldt slechts één overweging: De natuurwaarden dienen te worden beschermd. Dat gaat voor alles. Op de eerste, de tweede en de derde plaats. Pas daarna bezien we welke ruimte er overblijft voor de recreatie.

Tot welke disproportionele besluiten dat leidt: 250 km², oftewel 25.000 hectare, dat is evenveel als de gehele gemeente Amsterdam of Rotterdam Rijnmond. Omdat twee procent hooligans zich niet aan de regels wenst te houden. Van de 750 getijden per jaar willen wij de tien bruikbare!

Vervolgens kon ik toelichten wat de betekenis is van het Convenant, dat LNV daar misschien wel door overbelasting en onderbemanning te weinig tijd in kon steken, maar dat het weinige wat ze behoorden te doen jammerlijk mislukte: de monitoring.

Het samengaan van recreatie en natuur lukt voorbeeldig op de Veluwe, waarom kan dat niet op het Wad? Daarover kregen we eindelijk helderheid. Ik citeer uit de pleitnota van LNV:

De watersportverenigingen

Verweerders stelt vast dat beide watersportverenigingen door het opstellen van erecode terecht oog hebben voor de grote natuurwaarde van het Waddengebied. Ze erkennen de noodzaak van het bieden van rust voor de aanwezige fauna, maar wensen klaarblijkelijk daarbij niet zo ver te gaan als verweerder en vertrouwen erop dat hun vrijwillige erecode hetzelfde effect zal bewerkstelligen. Verweerder heeft dit vertrouwen niet en meent bovendien dat de individuele recreant dit in lang niet alle gevallen zelf goed kan beoordelen. Het trekken van duidelijke en voor een ieder kenbare grenzen rond deze bijzonder kwetsbare gebieden

biedt daarom grote voordelen. Helaas zien de beide watersportverenigingen dit anders en betwijfelen de noodzaak van het instellen van de gesloten gebieden, de daarbij betrachtte zorgvuldigheid en de juistheid van de getrokken grenzen.

Wat ons betreft nu dus eindelijk duidelijkheid: LNV (of de huidige plaatsvervangende instantie) erkent de ziel van het Convenant niet.

Er ontspan zich nog een discussie over de positie en de bezetting van de Expertgroep: Wat bedoelen wij met onze klacht dat “de slager het eigen vlees keurt?”

Het feit dat 6 van de 8 leden van de expertgroep uit LNV'ers bestaat of door LNV betaalde SOVON medewerkers was op zich niet genoeg. Na uitleg werd duidelijk dat wij van de expertgroep mogen verwachten dat die een onafhankelijke wetenschappelijke toetsing doet op de stellingen van LNV. Van de ambtenaren van LNV kan je dat niet verwachten.

De heer Strookman pruttelde nog wat na dat deze mensen toch zo deskundig zijn.

Ook volgden vragen over het niet halen van de termijnen uit de proceskalender. Wij hebben gesteld dat LNV zich niet hield aan die kalender. “Welke schade wij daardoor leden?”

Naar onze mening dienst het besluit op formele gronden vernietigd te worden. Ons “voordeel” is dan dat er weer stukken wad voor ons beschikbaar zijn. In hoeverre dit deel van onze klacht gewicht heeft werd niet duidelijk.

Uitspraak over zes weken.